

Ενόψει της Χριστουγεννιάτικης περιόδου, κατά την οποία πραγματοποιούμε το 53% των πωλήσεών μας σε παιχνίδια όλο το χρόνο, άρχισαν να...

κυκλοφορούν περισσότερα ακατάλληλα, από μιμητικά (μαϊμούδες) αλλά και απαράδεκτα «παιχνίδια».

Το INKA/Γενική Ομοσπονδία Καταναλωτών Ελλάδος συμβουλεύει τους καταναλωτές για το ευαίσθητο θέμα της αγοράς παιχνιδιών:

□ Το σήμα CE στα παιχνίδια, διασφαλίζει θεωρητικά τον αγοραστή, στο βαθμό που ο έλεγχος για την απόλυτη τήρηση των προδιαγραφών - κ.λπ., που είναι η προϋπόθεση του σήματος, είναι και σε αυτόν τον τομέα, ανύπαρκτος. Στο βαθμό που τηρούνται αυτές οι προδιαγραφές, τα παιχνίδια της αγοράς, με τις επιφυλάξεις και προϋποθέσεις, οι οποίες αντιστοιχούν στην κάθε περίπτωση, είναι ασφαλή.

□ Τα παιχνίδια έχουν σημαντική συμμετοχή στα ατυχήματα, μέσα και έξω από το σπίτι. Ατυχήματα, τα οποία, σε καμία περίπτωση ασφαλώς, δεν αναιρούν την αναγκαιότητα των παιχνιδιών, αλλά υπογραμμίζουν την αναγκαιότητα της εναρμόνισης παιχνιδιού και ηλικίας παιδιού.

▣ Σύμφωνα με έρευνα του INKA/Γενική Ομοσπονδία Καταναλωτών Ελλάδος, την πρωτοβουλία για την αγορά-επιλογή παιγνιδιών ν έχουν κατά 61,7% τα παιδιά και κατά 38,3% οι μεγάλοι. Έτσι ένα σύνολο μεγαλύτερο από το 90% αυτών που επιλέγουν (στο βαθμό που, φυσιολογικά, τα παιδιά δεν έχουν τη σχετική πληροφόρηση), διαλέγει χωρίς καμία γνώση σχετικά με τις προϋποθέσεις ασφάλειας που πρέπει να πληρούν τα παιχνίδια.

▣ Η προώθηση των παιγνιδιών ν αμφίβολης ποιότητας και προδιαγραφών ν έχει κλιμακωθεί με την μέθοδο των μεγάλων εκπτώσεων στη χονδρική.

▣ Ο συντελεστής υπερβολικού κέρδους για το λιανεμπόριο οδηγεί πολλά καταστήματα σε αγορές με κύριο κριτήριο και κίνητρο αυτόν τον παράγοντα και πολύ λιγότερο τις ανάγκες, επιθυμίες, συμφέροντα του τελικού αγοραστή και κυρίως του τελικού καταναλωτή, του παιδιού.

▣ Υπάρχουν κατηγορίες προϊόντων, οι οποίες εκλαμβάνονται και ως παιχνίδια (π.χ διακοσμητικές μπάλες, ψευτοκοσμήματα, μοντέλα σε κλίμακα κλπ.) αλλά δεν είναι παιχνίδια και κατά συνέπεια οι κατασκευαστές τους δεν έχουν υποχρεώσεις προδιαγραφών ν για παιχνίδια

▣ Κυκλοφορούν στην αγορά απομιμήσεις επώνυμων παιγνιδιών ν χαμηλών ν ποιοτικών ν προδιαγραφών ν, όπως επίσης και παιχνίδια χωρίς ενδείξεις στα ελληνικά (παραγωγός, εισαγωγέας, ηλικία), αλλά και χωρίς οδηγίες χρήσης στα ελληνικά.

Το INKA/Γενική Ομοσπονδία Καταναλωτών Ελλάδος θα συμβούλευε τους γονείς να μην έχουν μαζί τους τα παιδιά στις «εφόδους» στα καταστήματα, για το συμφέρον και των ίδιων και των παιδιών ν. Το αν όμως θα του στερήσουν τη σχετική χαρά, αποτελεί μία επιλογή η οποία συνδέεται με τη λογική.

Σε κάθε περίπτωση αγοράστε έγκαιρα τα παιχνίδια. Κάνοντας έρευνα στην αγορά για ποιότητα και τιμές Οι διαφορές τιμών ν φθάνουν και το 81%. Αξίζει λοιπόν ένα

βήμα παραπάνω

Είναι ασφαλή τα παιγνίδια που κυκλοφορούν;

Υπάρχουν στην αγορά παιχνίδια που δεν τηρούν τους στοιχειώδεις κανόνες ασφαλείας και είναι επικίνδυνα για την υγεία και την ασφάλεια των παιδιών ν. Δεν γνωρίζουμε καν τους κατασκευαστές τους (πανηγύρια, πλανόδιοι πωλητές, μικρομάγαζα).

Όροι και προϋποθέσεις έχουν θεσμοθετηθεί για την ασφάλεια των παιχνιδιών ν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το κατά πόσον όμως τηρούνται οι προδιαγραφές, ανήκει στις εθνικές αρχές. Ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει ότι, αναφορικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας, η Οδηγία B8/378 περί ασφαλείας των παιχνιδιών ν, προβλέπει ότι ο κατασκευαστής έχει την επιλογή:

- Είτε να δηλώσει το παιχνίδι σύμφωνο με τα εναρμονισμένα πρότυπα για την ασφάλεια των παιχνιδιών ν που έχουν εγκριθεί από τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τυποποίηση CEN και Cenelec και τα οποία παρέχουν μία ένδειξη συμμόρφωσης προς τις ουσιαστικές απαιτήσεις ασφαλείας της Οδηγίας.
- Είτε να υποβάλει ένα δείγμα του παιχνιδιού του σε ένα αναγνωρισμένο οργανισμό ο οποίος θα του προμηθεύσει μια βεβαίωση τύπου ΕΚ, αν το δείγμα είναι σύμφωνο με τις ουσιαστικές απαιτήσεις ασφαλείας της Οδηγίας.

Και στις δύο περιπτώσεις, ο κατασκευαστής τυπώνει στο παιχνίδι ή τη συσκευασία του πριν από τη διάθεση του στην αγορά, την ένδειξη CE, με την οποία δηλώνει τη συμμόρφωση του παιχνιδιού προς τα εναρμονισμένα πρότυπα ή το εγκεκριμένο υπόδειγμα.

Η Οδηγία 88/378 δεν επιβάλλει τον έλεγχο του κάθε μεμονωμένου παιχνιδιού. Απλά αναφέρει ότι ο κατασκευαστής εξασφαλίζει τη συμμόρφωση των παραγόμενων προϊόντων με τα εναρμονισμένα πρότυπα ή το εγκεκριμένο υπόδειγμα.

Η δράση των εθνικών αρχών ελέγχου που γίνεται μέσω δειγματοληψίας παιγνιδιών που διατίθενται στις αγορές τους πρέπει να είναι επαρκής, όχι μόνο ως προς την απόσυρση από την αγορά των επικίνδυνων παιγνιδιών αλλά επίσης για την αποτροπή ασυνείδητων κατασκευαστών από το να χρησιμοποιούν την ένδειξη CE, χωρίς να τη δικαιούνται. Και αυτό δεν συμβαίνει.

Τα πρότυπα της CEN (Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης) που ασχολείται με τους κινδύνους από τα παιχνίδια και που στη χώρα μας έχουν εκδοθεί με την ευθύνη του ΕΛΟΤ (Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης) καθορίζουν τις γενικές προδιαγραφές που αφορούν:

α. στις φυσικές και μηχανικές ιδιότητες των παιγνιδιών

β. στο εύλεκτο και

γ. την τοξικότητα των παιγνιδιών.

Το παιχνίδι είναι απαραίτητο για το παιδί

Πρόκειται για μια δραστηριότητα που το βοηθά να ανακαλύψει μόνο του τον κόσμο, ένας απαραίτητος παράγοντας για την αρμονική ανάπτυξη τόσο του σώματος όσο και της προσωπικότητας του.

- Ευνοεί τη σωματική ανάπτυξη του παιδιού. Βοηθά στην ανάπτυξη της κινητικότητας του, στην ανάπτυξη των αισθητηρίων οργάνων του.

- Βοηθά να αναπτυχθούν οι νοητικές ικανότητες του.

- Μέσα από το παιχνίδι αναπτύσσει το συναισθηματικό του κόσμο.
- Χάρη στο παιχνίδι αναπτύσσει την επιδεξιότητα του και την κοινωνικότητα του. Ανακαλύπτει τα άλλα παιδιά, μοιράζεται τις χαρές του μαζί τους.
- Το παιχνίδι αναπτύσσει τη φαντασία του παιδιού και βέβαια ... διασκεδάζει.

Το ακριβότερο ή το πιο πολυδιαφημιζόμενο παιχνίδι, όμως, δεν είναι αναγκαστικά και το πιο κατάλληλο για το παιδί.

Ο ευαίσθητος και αδιαμόρφωτος ακόμα χαρακτήρας του παιδιού πρέπει να είναι καθοριστικός παράγοντας για τις αγορές μας.

Για ένα σωστό παιχνίδι

Το «Διεθνές Συμβούλιο για το Παιδικό Παιχνίδι», ένας διεθνής οργανισμός που συγκεντρώνει στις γραμμές του ερευνητές, ψυχολόγους, παιδαγωγούς, γιατρούς και γονείς, διατύπωσε τις ακόλουθες προδιαγραφές για τη σωστότερη αντιμετώπιση του προβλήματος που ονομάζεται «παιχνίδι».

- Τα παιχνίδια πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στην ηλικία του παιδιού. Πρέπει, όμως, να υπολογίζονται και ο ατομικός ρυθμός ανάπτυξης του παιδιού και η προσωπικότητά του.
- Τα παιχνίδια πρέπει να βοηθούν στην απελευθέρωση της φαντασίας του παιδιού.

Ένα απλό παιχνίδι όπως οι κύβοι, μπορεί να πάρει πιο σύνθετες μορφές (το «κτίσιμο» για παράδειγμα, ενός ολόκληρου χωριού ή ενός πύργου).

- Το παιχνίδι χρειάζεται να έχει σχέση με τη φαντασία του παιδιού, Γι αυτό πρέπει να αποφεύγονται τα πολύ ουδέτερα παιχνίδια. Αντίθετα οι εικόνες και οι ιστορίες μπορούν να εξοικειώ σουν το παιδί με καταστάσεις άγνωστες σε αυτό.

- Ένα παιδί είναι πάντα περίεργο να μάθει πώ ς είναι φτιαγμένο το παιχνίδι του. Γι' αυτό πρέπει να μπορεί να το συναρμολογήσει κάθε φορά που το επιθυμεί.

- Το παιχνίδι χρειάζεται να προσφέρει στο παιδί μια ποικιλία χρήσεων. Αυτό της μιας χρήσης δεν επιτρέπει στο παιδί, παρά το ρόλο του παθητικού θεατή και γι' αυτό γρήγορα ξεχνιέται και εγκαταλείπεται σε μια γωνιά.

- Το χρώ μα και η μορφή παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της αισθητικής του. Τα μικρά παιδιά προτιμούν πάντα τα έντονα χρώ ματα. Τα μεγαλύτερα προτιμούν τα φυσικά χρώ ματα και τα πιο σύνθετα σχήματα,

- Το υλικό με το οποίο είναι κατασκευασμένο το παιχνίδι, έχει επίσης μεγάλη σημασία. Καλύτερα να προτιμάται το ξύλο και το ύφασμα από τα διάφορα άλλα υλικά που κατακλύζουν την αγορά.

- Οι διαστάσεις του παιχνιδιού πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στην ηλικία του νεαρού κατόχου του. Τα μωρά και τα μικρότερα παιδιά προτιμούν τα μεγαλύτερα, αναλογικά, παιχνίδια. Ας έχουμε πάντως υπόψη μας ότι το παιδί πρέπει να μπορεί να μεταφέρει μόνο το παιχνίδι του.

- Η ποσότητα χρειάζεται να είναι προσαρμοσμένη στη λειτουργία του παιχνιδιού. Αρκεί μια κούκλα για ένα ολοκληρωμένο παιχνίδι. Για να κτιστεί όμως μια πόλη χρειάζονται πολλοί κύβοι.

- Η στερεότητα και η αντοχή ενός παιχνιδιού είναι, επίσης, παράγοντες που παίζουν σημαντικό ρόλο για την αγορά. Το παιδί πρέπει βέβαια να μαθαίνει να χρησιμοποιεί προσεκτικά τα παιχνίδια του, δεν είναι όμως σωστό να παραβλέπουμε την περιέργεια και τη διάθεση του για διάφορους πειραματισμούς.
- Η ασφάλεια του παιχνιδιού είναι επίσης ένα πολύ σημαντικό στοιχείο. Οι ανάγκες διαφοροποιούνται ανάλογα με την ηλικία του παιδιού,
- Η τιμή πρέπει να σχετίζεται άμεσα με την αντοχή και την ποιότητα του παιχνιδιού. Μερικές φορές είναι καλύτερο ένα πιο ακριβό παιχνίδι που καλύπτει τις παραπάνω προϋποθέσεις, παρά ένα φτηνότερο που θα αχρηστευθεί μετά την πρώ τη κιόλας χρήση του. Πάντως τα ακριβότερα παιχνίδια δεν είναι αναγκαστικά τα καλύτερα. Επίσης δεν πρέπει να ξεχνάμε πως ένα υλικό που στα μάτια ενός μεγάλου φαντάζει σαν χωρίς καμία αξία, μπορεί να είναι πολύτιμο για το παιδί.

Μερικές συμβουλές για ασφαλή αγορά παιχνιδιών ν

- Προσέξτε ιδιαίτερα τα στολίδια των χριστουγεννιάτικων δέντρων

Παρόλο που η εμφάνιση τους είναι παιχνιδίστικη δεν θεωρούνται παιχνίδια και έτσι δεν υπάρχει καμία διάταξη διεθνώς που να υποχρεώνει τους κατασκευαστές να ακολουθούν τις προδιαγραφές για τα παιχνίδια. Επίσης προσέχετε τα φτηνά παιχνίδια, που πουλιούνται με το σωρό στα διάφορα πανηγύρια, φτιαγμένα από άγνωστους κατασκευαστές, χωρίς κανένα σήμα κατασκευής που να δείχνει την προέλευση του.

- Προσέξτε τις σωστές ηλικίες

Είναι επικίνδυνο να αγνοούμε τις υποδείξεις ηλικίας των κατασκευαστών ν (ιδιαίτερα εάν κάποιοι γονείς θεωρούν το παιδί τους, σαν ένα ξεχωριστό βλαστάρι ιδιοφυΐας). Οι υποδείξεις δίνονται ακριβώς για λόγους ασφαλείας. Για παράδειγμα, όταν ένα παιχνίδι προειδοποιεί ότι «δεν είναι για παιδιά κάτω των 3

ετώ ν», μπορεί να περιέχει μικρά κομμάτια, που εύκολα μπορούν να τα καταπιούν,

- Καλό είναι να ελέγχετε την ποιότητα

Κοιτάξτε καλά για μυτερές ή κοφτερές άκρες, σκλήθρες ή καρφιά που εξέχουν, εύθραυστο πλαστικά που μπορούν να σπάσουν σε κοφτερά κομμάτια και εξαρτήματα που μπορούν να ξεκολλήσουν ή να λυθούν. Παρακολουθείτε τα παιχνίδια των παιδιών σας και επισκευάζετε αμέσως ή πετάτε τα άχρηστα παιχνίδια.

- Αν είσαστε φιλόποτοι για επικίνδυνα συστατικά

Δεν μπορείτε βέβαια μόνοι σας να ελέγξετε αν τα διάφορα χρώματα περιέχουν επικίνδυνες ουσίες. Μπορείτε όμως να βεβαιωθείτε ότι δεν ξεβάφουν ή ότι δεν είναι σε σημείο που μπορεί το παιδί εύκολα να τα μασήσει, ώ στε να δημιουργηθούν επικίνδυνες καταστάσεις. Αν δυσπιστείτε για τους χρωματισμούς ενός παιχνιδιού, ρωτήστε τον πωλητή κατά πόσον έχουν ελεγχθεί τα συστατικά τους και από ποια Αρχή. Αν ξαναβάψετε μόνοι σας επισκευασμένα παιχνίδια των παιδιών σας, χρησιμοποιήστε πάντα φυσικά χρώματα.

- Σκεφτείτε ότι το παιχνίδι μπορεί να υποστεί κακομεταχείριση

Εξετάστε αν σε μια τέτοια περίπτωση, μπορεί να δημιουργήσει οποιονδήποτε κίνδυνο. Τα μικρά παιδιά μπορούν να χώσουν τα κεφάλια, τα χέρια ή τα δάκτυλα τους μέσα σε πιθανά ανοίγματα, να χώσουν μικρά αντικείμενα στο στόμα τους, τα αφτιά ή τη μύτη τους, να ισορροπήσουν ή να πηδήξουν πάνω σε οποιαδήποτε επιφάνεια.

- Εξετάστε επίσης τη συσκευασία

Πολλά παιδιά χαίρονται να παίζουν με το κουτί της συσκευασίας όσο και με το περιεχόμενο παιχνίδι. Γι' αυτό πετάξτε λεπτά πλαστικά καλύμματα και ελέγξτε το κουτί για συρραπτικούς συνδετήρες.

Ορισμένα είδη παιγνιδιών ν έχουν ιδιαίτερα προβλήματα

- Πτυσσόμενα παιχνίδια

Ελέγξτε παγίδες δαχτύλων σε παιχνίδια όπως: μικρές σιδερώ στρες, καρτσάκια για κούκλες, πτυσσόμενα καρεκλάκια. Χώ στε ένα μολύβι στα πιθανά επικίνδυνα σημεία, την ώ ρα που τα κλείνετε, για να βεβαιωθείτε ότι δεν διατρέχουν κίνδυνο τα δαχτυλάκια των παιδιών ν.

- Μαλακά παιχνίδια

Ελέγξτε αν το παραγέμισμα μπορεί να πλυθεί. (Πρέπει να αποφεύγετε στενό καθάρισμα σε παιχνίδια - τα αέρια από την εξάτμιση των καθαριστικώ ν φαρμάκων θέλουν πολύ χρόνο για να εξαλειφθούν τελείως). Τραβήξτε αρκετά δυνατά τα μάτια για να βεβαιωθείτε ότι δεν βγαίνουν. Χαϊδέψτε προσεκτικά το κεφάλι και τα άκρα για να βεβαιωθείτε ότι δεν υπάρχουν αιχμηρές γωνίες. Ιδιαίτερα προσεκτικοί να είστε αγοράζοντας παιχνίδια που φτιάχτηκαν σε σπίτια από κυρίες για φιλανθρωπικές αγορές.

- Κουδουνίστρες και μουσικά παιχνίδια για το κρεβατάκι.

Προσέξτε τα διάφορα κορδόνια με τα οποία μπορεί να τυλιχτεί ένα παιδί. Καμιά άκρη κορδονιού δεν πρέπει να ξεπερνάει τους 30 πόντους. Κοιτάξτε τις κουδουνίστρες και τα μουσικά παιχνίδια για αιχμηρές γωνίες. Παρακολουθήστε τα και αργότερα στη ζωή του παιδιού. Τα σφαιρίδια μέσα στην κουδουνίστρα μπορούν να έχουν ακριβώ ς το κατάλληλο μέγεθος για να σφηνωθούν στο λάρυγγα ενός βρέφους και οι μηχανισμοί από τα μουσικά παιχνίδια μπορούν να έχουν κοφτερά εξαρτήματα.

- **Παιχνίδια με μηχανικά κινητά μέρη**

Αυτά μπορούν να έχουν εξωτερικά περιστρεφόμενα μέρη. Ελέγξτε αν ο μηχανισμός είναι καλά προφυλαγμένος. Επίσης τι μπορεί να συμβεί αν πιαστεί ένα δακτυλάκι ή τα μαλλιά του παιδιού στο μηχανισμό.

- **Παιδικά όπλα**

Πιστόλια και άλλα παιχνίδια που εκτοξεύουν ένα βλήμα δεν μπορούν ποτέ να είναι σίγουρα. Πρέπει να διδάξετε καλά τα παιδιά σας να μην τα χρησιμοποιούν ποτέ, σημαδεύοντας ένα άτομο ή ένα ζώο. Πάντοτε να το κρατούν μακριά από το σώμα τους και να μη ρίχνουν σε κάποιο σημείο που μπορεί το βλήμα να εξοστρακιστεί.

- **Συστοιχίες κατασκευής μοντέλων και χημικών πειραμάτων**

Αυτά τα παιχνίδια μπορούν να περιέχουν συστατικά που είναι δυνατόν να γίνουν επικίνδυνα αν χρησιμοποιηθούν εσφαλμένα. Πριν από την αγορά πρέπει να διαβάζονται με προσοχή οποιεσδήποτε οδηγίες χρήσεως για επιβεβαίωση ότι είναι ακίνδυνα και εύκολα στη χρήση τους.

- **Συστοιχίες εξαρτημάτων κατασκευών**

Αυτές περιέχουν συνήθως μικρά κομμάτια που τα μικρά παιδιά μπορούν να βάλουν στο στόμα τους,

- **Αυτοκινητάκια**

Ελέγξτε για κοφτερές γωνίες ή άκρες και αν τα αγοράζετε για μικρό παιδί βεβαιωθείτε ότι οι ρόδες ή άλλα μικροεξαρτήματα δεν βγαίνουν εύκολα.

- **Κούκλες**

Κουνήστε τις δυνατά για να ακούσετε μήπως έχουν μέσα τους κανένα ελεύθερο εξάρτημα που περίσσεψε κατά τη σειρά μαζικής παραγωγής.

- **Σφυρίχτρες και τρομπέτες**

Βεβαιωθείτε ότι δεν διαλύονται εύκολα και ότι μικρά κομμάτια, όπως επιστόμια ή σφαιρίδια, δεν αποσπώνται με τρόπο που να μπορεί ένα παιδάκι να τα καταπιεί.

- **Μπαλόνια και βόλοι.**

Μην αφήνετε ποτέ τα παιδιά να φουσκώνουν μπαλόνια με το στόμα τους. Αν θέλετε αγοράστε τους μια μικρή τρόμπα ή φουσκώστε τα εσείς.

Πολύ εύκολα μπορεί ένα μπαλόνι να αναρροφηθεί και να αποφράξει το λάρυγγα. Θυμίζετε πάντως στα παιδιά ότι οι βόλοι δεν είναι για να μπαίνουν στο στόμα, αλλά ούτε να αφήνονται οπουδήποτε στο πάτωμα. Στην πρώτη περίπτωση κινδυνεύουν να τους καταπιούν, στη δεύτερη κινδυνεύουν - όπως επίσης και εσείς - από γλιστρήματα.

- **Παιχνίδια με μπαταρίες**

Βεβαιωθείτε ότι το κουτί για τις μπαταρίες είναι έτσι σχεδιασμένο ώστε τα μικρά παιδιά να μην έρχονται σε επαφή με τις μπαταρίες ή τους ακροδέκτες που ίσως

έχουν μυτερές άκρες. Το καπάκι του κουτιού πρέπει να είναι σταθερό πάνω στο παιχνίδι για να μη χαθεί. Δεν θα πρέπει να ανοίγει εύκολα όταν το παιχνίδι βρίσκεται σε λειτουργία. Πρέπει να έχει σαφή σήματα για τον τρόπο τοποθέτησης μπαταριών. (Όταν είναι πολλές μπαταρίες, μια λανθασμένη τοποθέτηση μπορεί να δημιουργήσει υπερθέρμανση, ανάφλεξη).